

Профілактика черевного тифу

Черевний тиф – загрозливе для життя захворювання, яке спричиняється бактерією сальмонела. Це захворювання, яке вражає кишечник, печінку, селезінку і навіть після лікування людина довго може залишатися носієм бактеріальної інфекції.

Це захворювання було рідкісне для нашої країни, але повномасштабна війна та руйнування інфраструктури системи життєзабезпечення: комунальної, медичної служби, протиепідемічного захисту, порушення забезпечення населення безпечною водою та харчовими продуктами, порушення санітарного очищення та каналізування населених пунктів є загрозою для розповсюдження захворювання на черевний тиф серед населення.

Черевний тиф дуже заразний, доки не розпочато лікування. Ним можна заразитись через заражені продукти або воду, а також близький контакт з інфікованою людиною.

Бактерія досить стійка у зовнішньому середовищі. Вона зберігається в харчових продуктах від двох днів до двох місяців, ґрунті і воді – від 1 до 5 місяців, у випорожненнях – до 25 днів.

Мікроорганізми легко переносять заморожування, кип'ятіння та хімічні дезінфектанти та сонячне світло діють на них згубно. Деякі харчові продукти, такі як молоко, сир, м'ясо, фарш є сприятливим середовищем для розмноження збудників черевного тифу. Так тривалий час паличка зберігається в м'ясному фарші, пастеризованих продуктах. На фруктах і овочах зберігає активність до 10 днів.

Резервуаром і джерелом черевного тифу є хвора людина і носій інфекції. У разі формування хронічного носійства людина може виділяти збудника протягом усього життя, представляючи найбільшу епідеміологічну небезпеку для оточуючих. Особливо небезпечними є бактеріоносії, які працюють на підприємствах громадського харчування, харчової промисловості, в лікувальних та дитячих установах.

Потрапляючи через рот в організм людини, інфекція проходить ротову порожнину, шлунково-кишковий тракт і осідає в тонкому кишечнику, де починає розмножуватися.

Виділення збудника відбувається з сечею і калом.

Шляхи інфікування:

- контактно-побутовий (через предмети побуту, торкання рук);
- через продукти харчування (особливо через молочні продукти, м'ясний фарш, сиру рибу);
- через споживання недоброякісної питної води, яка не відповідає санітарно-технічним нормам.

Харчове зараження відбувається з наступних причин:

- антисанітарні умови в місці приготування їжі;
- порушення технології приготування страв;
- відсутність або неправильна робота водопроводу і каналізації;
- наявність джерела зараження (носій інфекції, хвора людина).

Небезпека для оточуючих змінюється в залежності від періоду хвороби.

У латентної (прихованої) стадії носій інфекції не представляє загрози. Пік загрози зараження досягає максимуму через 2-3 тижні.

Інкубаційний період триває від семи днів до трьох тижнів. У цей час можлива поява симптомів простудного захворювання: головного та м'язового болю; загальної слабкості; підвищення температури до субфебрильної (37,5-38 ° С). Лихоманка, біль у всьому тілі, головний біль, слабкість і відсутність апетиту – його найпоширеніші симптоми черевного тифу.

Профілактика черевного тифу має цілий комплекс заходів:

– дотримання санітарних норм на всіх рівнях – контроль стану водопровідної води, очищення стічних вод, правильна транспортування, зберігання і приготування продуктів, виховання гігієнічних навичок;

– обов'язкове проходження медичного обстеження певних груп населення: працівниками харчової промисловості та комунального обслуговування, медиками. При надходженні на роботу здаються аналізи калу і крові на патогенну мікрофлору;

– при виявленні захворювання хворого терміново госпіталізують, протягом 21 дня проводиться спостереження за контактними особами;

– вогнище інфекції піддається санітарній обробці (поверхні дезінфікують розчином хлораміну, посуд обдають окропом, білизну кип'ятять);

– миття рук з милом перед їжею і після відвідин туалету – найбільш важливий метод профілактики;

– знищення мух – комах є зовнішніми переносниками інфекції.

Якщо не лікувати черевний тиф може бути смертельним. Антибіотики виліковують його, але деякі люди стають стійкими носіями інфекції та потребують подальшого спостереження на протязі всього життя.

З метою специфічної профілактики (за епідеміологічними показниками у віці після 7 років) використовуються вакцини.

**Центр превентивної медицини
ДУ «ТМО МВС України по Донецькій області»**